

zpravodaj

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ

září 2007

Z Univerzity Hradec Králové vzejdou profesori v oboru Systémové inženýrství a informatika

Rozhodnutím Akreditační komise vlády České republiky získala Fakulta informatiky a managementu UHK právo realizovat řízení ke jmenování profesorem v oboru Systémové inženýrství a informatika. Dle děkana fakulty docenta Josefa Hynka se jedná o obrovský úspěch nejen pro fakultu samotnou, wnýbrž i pro celou univerzitu, neboť jde o vůbec první profesorská práva. K oblasti vědy a výzkumu přináší Zpravodaj UHK podrobnější komentář prorektora univerzity pro tvůrčí činnost a vnější vztahy docenta Antonína Slabého (na snímku).

Stalo se na UHK

- 24. května 2007 navštívil Univerzitu Hradec Králové předseda vlády České republiky Ing. Mirek Topolánek.
- 21.–22. června 2007 se na Katedře sociální pedagogiky PdF UHK uskutečnila konference O výchově a volném čase.
- 25. června 2007 představila Fakulta humanitních studií UHK své insignie (podrobnosti v listopadovém čísle Zpravodaje).
- 27. června 2007 se uskutečnilo kolokvium expertů k textu prvního dílu velké syntézy dějin východních Čech.
- 25. července 2007 byla Pedagogické fakultě UHK udělena akreditace doktorského studijního oboru Informační a komunikační technologie ve vzdělávání v programu Specializace v pedagogice (podrobnosti v říjnovém čísle Zpravodaje).
- 1. srpna 2007 byla Fakultě informatiky a managementu UHK udělena akreditace řízení ke jmenování profesorem v oboru Systémové inženýrství a informatika.
- 20.–24. srpna 2007 se přičiněním Katedry německého jazyka a literatury PdF UHK a Spolku germanistů a učitelů němčiny České republiky uskutečnil metodicko-jazykový seminář pro učitele německého jazyka.
- 27.–28. srpna 2007 spolupořádala Fakulta humanitních studií UHK se Sdružením historiků České republiky XV. letní školu historiků.

Obsah

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY ..... 1 – 5

Z Univerzity Hradec Králové vzejdou profesori v oboru Systémové inženýrství a informatika / Granty započítávané do oblasti vědy / Zahraniční styky univerzity / Ministerský předseda jednal s vedením univerzity / Nejžádanější obory univerzity / Pedagogická fakulta otevírá konzultační středisko v Chrudimi / Evropský projekt mapuje potřeby dalšího vzdělávání / Letní akademie podruhé / XV. letní škola historiků

TVŮRČÍ A VĚDECKÁ ČINNOST ..... 5 – 7

Fakulta informatiky a managementu hostila prestižní mezinárodní konferenci ICTMT8 / Kolokvium Dějiny východních Čech do roku 1526 / Zkušenosti z české univerzity pomohou vylepšit Windows Server 2008 / O výchově a volném čase / Bronzová medaile z XII. mezinárodního trienále tkaniny v Lodži pro pedagožky královéhradecké univerzity /

DIÁŘ ..... 7 – 8

Minulostí naší vysoké školy / Z nejnovějších publikací našich učitelů / Světový úspěch českých studentů / Nové tituly nakladatelství Gaudeamus / Plánované akce

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY

Z Univerzity Hradec Králové vzejdou profesori v oboru Systémové inženýrství a informatika

Vědecká činnost na univerzitách a aktivity patřící do této oblasti jsou předmětem stále vzrůstajícího zájmu, velice důležitou součástí evaluace univerzity a měřítkem jejího postavení mezi ostatními univerzitami. I UHK zaznamenala v posledním období některé úspěchy, které dále zmiňujeme.

Akreditované doktorské studijní programy, habilitační a jmenovací řízení

Na základě kladného stanoviska Akreditační komise vlády České republiky získala nově FIM UHK jmenovací práva (práva řízení ke jmenování profesorem v oboru Systémové inženýrství a informatika) a PdF UHK byla schválena nová doktorská studia oboru Informační a komunikační technologie ve vzdělávání v programu Specializace v pedagogice. Týmům pracovníků, kteří se podíleli na jejich přípravě a prosazení, blahopřejeme a děkujeme. UHK má tedy již všechna kvalifikační práva, která může univerzita získat.

Dále uvádíme současný stav ve zmíněné oblasti:

■ doktorská studia

Pedagogická fakulta:

Specializace v pedagogice: Teorie vzdělávání ve fyzice
Informační a komunikační technologie ve vzdělávání
Teorie vyučování technických předmětů

Fakulta informatiky a managementu:

Systémové inženýrství a informatika: Informační a znalostní management

Fakulta humanitních studií:

Historické vědy: České a československé dějiny

■ habilitační řízení

Fakulta humanitních studií Historické vědy se zaměřením na české a československé dějiny

Fakulta informatiky a managementu Systémové inženýrství a informatika

■ řízení ke jmenování profesorem

Fakulta informatiky a managementu Systémové inženýrství a informatika

Zmíněná studia a práva jsou výrazným úspěchem a externím uznáním kvality akademických pracovníků univerzity, o jejichž výukovou, vědeckou (grantovou a publikační) činnost a výsledky se úspěšná akreditace opírá. Tato studia a práva jsou prestižní záležitostí univerzity a uznáním její kvality v oborech, jichž se akreditace týká. Studia mají jasnou pozitivní vazbu na reprodukci kvalifikačního růstu pracovníků a přímou i nepřímou vazbu na růst vědeckého výkonu univerzity. Mění též pozitivním směrem celkové klima na univerzitě. Podporují meziuniverzitní spolupráci ve vědecké činnosti (spolupráce na grantech, společné konference, společná výchova doktorandů, spolupráce s dalšími univerzitami při zabezpečení vědecko-pedagogického růstu personálu apod.). Univerzita se tak postupně dostává do situace, kdy není jen pasivním žadatelem o možnost dosažení kvalifikačního růstu u ostatních univerzit, ale i institucí, která již má v jistých oborech co nabídnout a svým partnerům splatit.

Studia a práva dávají i nové naplnění orgánům a útvarům univerzity (vědecké rady apod.). Udržení získaných studií a práv není samozřejmou ani trvalou záležitostí. Je proto třeba vytvářet podmínky k jejich zdárnému životu, profesionální organizaci, náročnému a kvalitativní standardy splňujícímu průběhu, který bude završen úspěšnou reakreditací a pokračováním v dalších obdobích. Dodejme, že věříme, že se nabídka oborů, ve kterých univerzita zabezpečuje doktorské programy, či v nichž má habilitační a jmenovací práva, podaří dále rozšířit. V případě doktorských programů se velmi správnou cestou ukázala spolupráce s dalšími univerzitami a spolupráce mezifakultní. Je třeba poznamenat, že řada akademických pracovníků UHK se podílí na doktorských programech, habilitačních a jmenovacích řízeních jiných škol, na kterých univerzita jako instituce nemá podíl, a proto nejsou v tomto příspěvku zmíněny.

Antonín Slabý, prorektor UHK pro tvůrčí činnost a vnější vztah

Granty započítávané do oblasti vědy

Důležitou a sledovanou oblastí je počet a finanční rozsah vědeckých grantů s řešiteli z UHK. Vědecké jsou nejen finančním zdrojem, jako je tomu u grantů rozvojových (FRVŠ, rozvojové projekty MŠMT, projekty strukturálních fondů EU), ale vedou ke zvýšení vědeckého výkonu univerzity a dávají právo (ale i povinnost) řešitelům uveřejnit výsledky v centrálních databázích výsledků vědy (RIV-registr informací o výsledcích). Práce na těchto projektech je dosti přísně sledována a vyžaduje od řešitelů jasné a výrazné výsledky. Mezi vědecké granty české patří granty institucionální (výzkumná centra) a dále GAČR, GAAV, výzkumné programy rezortních ministerstev apod. Mezi vědecké programy EU patří zejména tzv. rámcové programy EU. Pro univerzitu je cenné i spoluřešitelství na grantech v případě, že je finančně oceněno.

V současné době jsou řešeny na UHK následující granty patřící do oblasti grantových schémat striktní vědy:

Číslo	Název	Řešitel	Fakulta	Přidělené fin. prostředky pro rok 2007 v tis. Kč
Centrum základního výzkumu MŠMT				
LC06002	MŠMT – Dopplerův ústav pro matematickou fyziku a aplikovanou matematiku	prof. Petr Šeba, DrSc.	PdF	794
Projekty GAČR 2007				
406/05/0188	Konstruktivismus a jeho aplikace v integrovaném pojetí přírodovědného vzdělávání	prof. Martin Bílek, Ph.D.	PdF	85
402/06/1071	Diskrétní a nekonvexní optimalizace v ekonomii a managementu	prof. Martin Gavalec, Ph.D.	FIM	492
402/06/1325	AMIMADES – Inteligence prostředí pro podporu manažerského rozhodování	prof. Peter Mikulecký, CSc.	FIM	545
103/06/1247	AQUINpro – Inteligentní dispečerské rozhodovací systémy ve vodním hospodářství	prof. Peter Mikulecký, CSc.	FIM	335
406/06/1192	Geografický a mentální prostor v cestovním ruchu	doc. Josef Zelenka, CSc.	FIM	293
402/06/1526	Měření a řízení klastřů	doc. Josef Hynek, MBA, Ph.D.	FIM	86
405/06/1786	Obraz Itálie v české próze 19. a 20. století	PhDr. Nella Mlsová, Ph.D.	PdF	215
202/06/P130	Analýza časových řad získaných lékařskými diagnostickými přístroji	RNDr. Jan Kříž, Ph.D.	PdF	174
406/06/0035	Kvalita života u dětí a dospívajících	doc. Tomáš Svatoš, Ph.D.	PdF	48
402/07/1495	Hodnocení přínosů vyspělých technologií	doc. Josef Hynek, MBA, Ph.D.	FIM	325
404/07/1210	Majetkové poměry české aristokracie v první polovině 18. století	PhDr. Aleš Valenta, Ph.D.	FHS	186
406/07/1397	Implicitní teorie normality u pomáhajících profesí	Mgr. Jana Petříková, Ph.D.	PdF	359
406/07/1482	Výzkum implementace základních cílů vzdělávání (tzv. 4 pilíře) v primárním vzdělávání ve školách v ČR	doc. Marta Faberová, CSc.	PdF	150
Projekt GAAV 2007				
KJB712290701	Výběr kandidátů a primární volby v politických stranách v ČR a srovnání s vybranými stranami ve střední Evropě	PhDr. Jan Outlý, Ph.D.	FHS	365
Výzkum pro potřeby regionů MMR				
WD.UHK.061030	Management pro řešení regionálních disparit	Ing. Tomáš Kala, DrSc., DBA.	FIM	680
6. rámcový program EU				
IST-4-027866	ELU (Enhanced Learning Unlimited)	doc. Jaroslava Mikulecká, CSc.	FIM	792
ERA - MORE				
ČCM	České centrum pro mobilitu vědecko-výzkumných pracovníků	doc. Antonín Slabý, CSc., Mgr. Ondřej Tikovský	R	47

Antonín Slabý, prorektor UHK pro tvůrčí činnost a vnější vztahy

Zahraněční styky univerzity

Mezinárodní spolupráce patří mezi podstatné aktivity univerzity a její rozsah a kvalita patří mezi důležité součásti její evaluace.

V roce 2007 zahájila EU nový komplexní program mezinárodní spolupráce LLP (Lifelong Learnig Program) na léta 2007–2013, který je nástupcem programů Comenius, Erasmus, Leonardo, Grundtvig (ty se staly jeho odvětvovými programy). LLP je jednoznačně programem nejdůležitějším a nejvíce využívaným. Do programu jsou zahrnuty země EU, země ESVO a Turecko. Je určen především pro studenty, pedagogy a nově také pro zaměstnance vysokoškolských institucí. Mezi decentralizované aktivity patří: Mobilita studentů (studijní pobyt, pracovní stáž), Mobilita zaměstnanců (výukový pobyt, školení), Intenzivní programy, Organizace mobilit a Intenzivní jazykové kurzy Erasmus. Materiály UHK týkající se LLP, zejména EPS (European Policy Statement), prošly úspěšně hodnocením orgány EU.

Program vyžaduje dokonalé a bezchybné organizační a administrativní zabezpečení a spolupráci řady útvarů. Nejnáročnějším a nejdůležitějším výukovým předpokladem vyvážených a stabilních mezinárodních styků je existence akreditovaných studijních programů realizovaných ve světovém jazyce (téměř výhradně se tím rozumí v anglickém jazyce) a evidenci studia kompatibilní s ECTS (European Credit Transfer System). Rozsah naplánovaných a bez pro-

blémů a závad realizovaných mobilit má navíc vazbu i na dotace univerzitě (např. se podílí na kalkulaci částky na transformační a rozvojové projekty univerzity).

Dále uvádíme souhrnný přehled bilaterálních dohod UHK na akademický rok 2007/2008, který je zároveň přehledem potenciálních možností mobilit (vycestování) pro studenty, učitele a zaměstnance jednotlivých fakult naší univerzity.

FIM – 35 partnerských univerzit pro 64 studentů na 304 studentoměsíců. Pro akademické pracovníky se podařilo zajistit 35 výukových pobytů na 15 týdnů v zimním semestru a 20 týdnů v letním semestru.

PdF – 36 partnerských univerzit s místy pro 79 studentů na 301 studentoměsíců. Akademickí pracovníci mohou vycestovat na 19 týdnů v zimním semestru a 28 týdnů v letním semestru.

FHS – 8 partnerských univerzit pro 8 studentů na dobu 31 studentoměsíců. 11 akademických pracovníků může využít výukový pobyt na 11 týdnů v letním semestru.

Antonín Slabý, prorektor UHK pro tvůrčí činnost a vnější vztahy

Ministerský předseda jednal s vedením univerzity

V rámci své návštěvy Královéhradeckého kraje navštívil 24. května 2007 předseda vlády České republiky Ing. Mirek Topolánek Univerzitu Hradec

Králové. Při více než hodinovém jednání s vedením univerzity a Fakulty informatiky a managementu UHK se pozornost soustředila zejména na dva okruhy. Byly jimi otázky podpory vysokých škol při prezentaci jejich vzdělávací nabídky v zahraničí, kterou by s ohledem na vysokou míru své internacionalizace uvítala zejména Fakulta informatiky a managementu UHK. Druhým tématem byla problematika využití připravovaného operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace, s jehož pomocí hodlá Univerzita Hradec Králové realizovat výstavbu přírodovědného pavilonu ve svém areálu, a podpořit tak rozvoj tvůrčích vědeckých kapacit v těchto oborech.

Ondřej Tikovský, kancléř UHK

Nežádanější obory univerzity

Na Univerzitě Hradec Králové bylo pro studium v akademickém roce 2007/2008 evidováno více než 11 000 přihlášek ke studiu, přičemž univerzita předpokládala přijetí 2 860 studentů. Skutečnost, že v porovnání s předchozími roky zájem o studium zůstává vysoký a u mnoha oborů ještě narůstá, hodnotí vedení univerzity a jejích fakult velmi pozitivně. Podle rektorky univerzity docentky Jaroslavy Mikulecké patří mezi hlavní faktory, které přispívají k atraktivitě univerzity, kromě široké nabídky oborů také individuální přístup ke studentům, široká mezinárodní spolupráce, dobré technické vybavení a vysoká kvalita života ve městě.

Univerzita Hradec Králové vychází vstříc vzdělávací poptávce průběžným rozšiřováním své studijní nabídky. V akademickém roce 2006/2007 byla zahájena realizace několika nových studijních oborů. Jedná se o bakalářské studijní obory Finanční a pojistná matematika, Sociální práce ve veřejné správě a Grafická tvorba – multimédia na Pedagogické fakultě UHK a bakalářské studijní obory Počítačová podpora v archeologii a Aplikované technologie v archivnictví na Fakultě humanitních studií UHK.

Největší nárůst zájmu o studium zaznamenává Fakulta humanitních studií UHK. Z loňských přibližně 600 přihlášených stoupl jejich počet téměř dvojnásobně na více než jeden tisíc. Tento počet ještě narůstá o přihlášky ke studiu v nově akreditovaných navazujících magisterských studijních oborech Politologie – latinskoamerická studia a Politologie – africká studia. Zvýšený zájem o studium na fakultě je jistě dán i otevřením nového oboru Filozofie a společenské vědy.

Tři z pěti nežádanějších oborů celé univerzity realizuje Fakulta informatiky a managementu UHK. Zdaleka nejexponovanějším je Management cestovního ruchu, dále Finanční management a Aplikovaná informatika. Rovněž tato fakulta připravila nové studijní možnosti, a to navazující magisterský studijní obor Aplikovaná informatika a novou formu bakalářského oboru Management cestovního ruchu, který se zpřístupní i zájemcům o studium v kombinované formě. Atraktivitu fakulty ještě zvýší dokončení její moderní budovy v univerzitním areálu Na Soutoku, která bude uvedena do provozu v nastávajícím akademickém roce a v níž právě přijímaní studenti již budou moci studovat.

V dosud nerealizované formě studia, prezenční, se otevírá na Pedagogické fakultě UHK navazující magisterský obor Speciální pedagogika rehabilitační

činnosti a management speciálních zařízení. Pedagogická fakulta garantuje druhý z nežádanějších oborů celé univerzity, jímž je bakalářský obor Sociální patologie a prevence.

Řada studijních oborů je předmětem zájmu uchazečů z celé republiky, jeví se tedy, že jsou vnímány jako výjimečné. K těm opravdu unikátním patří například studijní obory naší nejmladší fakulty, Fakulty humanitních studií UHK, jako Počítačová podpora v archeologii, Aplikované technologie v archivnictví a Politologie – africká studia a Politologie – latinskoamerická studia.

Iva Jedličková, prorektorka UHK pro vnitřní záležitosti,
a Ondřej Tikovský, kancléř UHK

Pedagogická fakulta otevírá konzultační středisko v Chrudimi

Letošní akademický rok znamená pro Katedru českého jazyka a literatury PdF UHK velký krok, podařilo se jí totiž otevřít své první detašované pracoviště. Katedře českého jazyka a literatury a zároveň celé fakultě se tak nabízí možnost proniknout do jiného regionu a nabídnout tamějším zájemcům studium jednoho ze svých oborů. Své služby bude katedra nabízet v Chrudimi. Otevírá se zde konzultační středisko Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové.

Kromě tradičních učitelských oborů Katedra českého jazyka a literatury PdF UHK garantuje ve studijním programu Mediální a komunikační studia bakalářský obor Jazyková a literární kultura, který je orientován na široké spektrum populace hledající své uplatnění především v mediální sféře, v redakcích novin, časopisů, v reklamních agenturách a podobně. A právě studium tohoto oboru v kombinované formě Katedra českého jazyka a literatury PdF UHK nabízí zájemcům z Chrudimska.

V Chrudimi bude výuka realizována na Střední odborné škole obchodu a služeb, kterou vede ředitel Mgr. Jaroslav Kořínek. Tyto prostory začnou využívat nejdříve kmenoví pracovníci katedry a posléze, ve vyšších ročnících, i odborníci z regionu.

Cílem Katedry českého jazyka PdF UHK a zároveň celé fakulty je působit nejen na domácí hradecký region, ale obracet se i na okolní oblastní centra a nabízet výuku širšímu spektru zájemců. Konzultační středisko Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové v Chrudimi otevírá do budoucna cestu i některým dalším katedrám, které zde mohou najít své uplatnění.

Václav Víška, Katedra českého jazyka a literatury PdF UHK

Evropský projekt mapuje potřeby dalšího vzdělávání

Univerzita Hradec Králové a Regionální hospodářská komora severovýchodních Čech zahájily dotazníkové šetření mezi vzdělávacími institucemi

a podniky, jehož cílem je zmapovat přesné potřeby a existující nabídku v oblasti dalšího profesního vzdělávání v Královéhradeckém kraji.

Dotazníkové šetření je součástí projektu Analýza nabídky a poptávky po dalším profesním vzdělávání v Královéhradeckém kraji, který je realizován s podporou Evropského sociálního fondu. Jeho posláním je zvýšit dostupnost a kvalitu informací právě v oblastech nabídky a poptávky po dalším vzdělávání a přispět k tomu, aby nabídka pracovních sil v regionu co nejvíce odpovídala poptávce zaměstnavatelů. Bližší důvody pro realizaci projektu vysvětlil ředitel Regionální hospodářské komory severovýchodních Čech Ing. Vlastimil Juppá: „Při zajišťování kvalifikovaných pracovníků se firmy setkávají se situací, kdy nelze najít osobu, jejíž profil a zkušenosti by obsazované pozici přesně odpovídaly. Přijaté pracovníky je následně nutné školit, a to většinou vlastními silami či s využitím externích kurzů, které ne vždy musejí přesně odpovídat požadavkům. Vedle toho víme, že v regionu pracuje mnoho vzdělávacích institucí i v oblasti dalšího vzdělávání, ale jejich zaměření se ne vždy setkává s potřebami konkrétních podniků.“

Obě instituce se tedy v rámci svého dotazníkového šetření obracejí na 200 poskytovatelů dalšího profesního vzdělávání a 200 vybraných podniků a firem na území Královéhradeckého kraje. Výstupem bude přehled o tom, co v rekva-

lífikaci svých zaměstnanců podniky postrádají a jaké je komplexní spektrum vzdělávací nabídky ze strany institucí, které v kraji působí. Trvalým výstupem projektu bude internetový portál <http://www.regioprofese.cz> shromažďující ucelené a věrohodné informace o spektru vzdělávacích institucí a o jejich nabídce. Poskytovatelé dalšího profesního vzdělávání mají možnost prezentovat na portálu vlastní firmu i aktuální nabídku kurzů.

Rektorka Univerzity Hradec Králové doc. Jaroslava Mikulecká k projektu dodává: „Výsledky tohoto dotazníkového šetření budou sloužit i pro potřeby Rady pro rozvoj lidských zdrojů Královéhradeckého kraje, zejména pro její strategická rozhodnutí a doporučení. Mohou být užitečné i pro všechny potenciální předkladatele projektů v oblasti dalšího vzdělávání.“

K problematice dalšího profesního vzdělávání se rovněž uskutečnila konference Rozvoj lidských zdrojů v Královéhradeckém kraji, kterou 9. listopadu 2007 v rámci celonárodní kampaně Týden vzdělávání dospělých pořádají Královéhradecký kraj a Univerzita Hradec Králové.

Ondřej Tikovský, kancléř UHK

Letní akademie podruhé

Ve dnech 20.–24.8. 2007 se na půdě Pedagogické fakulty UHK uskutečnil druhý ročník **Metodicko-jazykového semináře pro učitele německého jazyka**, který ve spolupráci s PdF UHK již podruhé zorganizoval s podporou katedry německého jazyka Spolek germanistů a učitelů němčiny ČR. Po loňské úspěšné premiéře se v letošním roce zvýšil počet účastníků na 56. Byl pro ně připraven velmi zajímavý odborný i doprovodný program, v jehož rámci se mohli seznámit například s novými tendencemi ve vývoji němčiny, s progresivními metodickými postupy ve výuce německého jazyka nebo s dalšími možnostmi ve využití PC při moderní výuce reálií. V rámci doprovodného programu byla mimo jiné nabídnuta projekce německého oskarového filmu Životy těch druhých v originálním znění nebo soutěž o neoriginálnější didaktickou pomůcku pro výuku němčiny. S ohledem na požadavek a zájem účastníků o pokračování „letní akademie“ v Hradci Králové můžeme se zde i v dalších letech těšit na další setkání učitelů německého jazyka.

Marie Müllerová, Katedra německého jazyka a literatury PdF UHK

XV. letní škola historiků

Ve dnech 27.–28. srpna 2007 uspořádal Historický ústav FHS UHK spolu s královéhradeckou regionální pobočkou Sdružení historiků ČR (Historický klub) další **Letní školu historiků**. Od roku 1991, kdy byla tato akce uskutečněna poprvé, to byl již XV. ročník. Tohoto dvoudenního kurzu, tradičně pořádaného na sklonku školních prázdnin pro učitele dějepisu, historiky, muzejníky, archiváře, vlastivědné pracovníky a všechny milovníky historie, se zúčastnilo na třicet zájemců.

Obdobně jako v několika posledních letech byl program letošní LŠH dělen do dvou bloků. První byl monotematicky zaměřen na vybraný historický

problém, druhý byl pestrým směsí přednášek historického, didaktického a muzeologického charakteru. Vzhledem k několika výročí spjatým s působením habsburské dynastie v českých zemích (sedmisté výročí nástupu prvního habsburského krále na český trůn – 1307; 550 let od smrti Ladislava Pohrobka – 1457, 460 let od prvního protihabsburského vystoupení českých stavů) byl letošní monotematický celek zaměřen právě k působení habsburské dynastie na českém trůně a v evropské politice vůbec.

Ondřej Felcman,

ředitel HÚ FHS UHK a místopředseda královéhradecké pobočky SHČR

TVŮRČÍ A VĚDECKÁ ČINNOST

Fakulta informatiky a managementu hostila prestižní mezinárodní konferenci ICTMT8

Fakulta informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové se po univerzitách v evropských městech Birmingham, Edinburgh, Koblenz, Plymouth, Klagenfurt, Volos a Bristol stala hostitelem již 8. ročníku prestižní mezinárodní vědecké konference **ICTMT8 (the 8th International Conference on Technology in Mathematics Teaching)**, která se zabývala využitím moderních technologií ve výuce matematiky.

Ve dnech 1.–4. července 2007 se v Hradci Králové setkala 120 odborníků z pěti kontinentů světa, aby se intenzivně zabývali tématy, jež si konference ke svému jednání vymezila. V rámci přednášek a workshopů si předali cenné zkušenosti a navázali nové kontakty.

Všichni účastníci konference byli nadšeni vysokou úrovní organizace, záze- mím, které jim Fakulta informatiky a managementu UHK poskytla, a přívětivou atmosférou prostředí, v kterém se po celý čas konference pohybovali.

Podle ohlasů zúčastněných lze bez nadsázky konstatovat, že se konferen- ce ICTMT8 po všech stránkách vydařila a zástupci různých krajin celého svě- ta získali velmi pozitivní náhled na naše město a lidi v něm. Profesor Adrian Oldknow, který bude organizovat následující ICTMT konferenci (ICTMT9, Metz, 2009), nám mimo jiné sdělil, že úroveň královéhradecké konference nasadila vysokou latku.

Na závěr si dovolueme citovat alespoň dva z několika mailů, které účastníci konference napsali Evě Milkové po skončení konference: „I would like to say thank you for the excellent Conference, for fruitful work, interesting workshops, possibility to see your nice city, entertainments and smiles.“ „Thanks for doing such a great job of organizing the conference. I had a good time and thoroughly enjoyed the conference and your city.“

Eva Milková, Katedra informatiky a kvantitativních metod FIM UHK

Kolokvium Dějiny východních Čech do roku 1526

Dne 26. 6. 2007 uspořádal Historický ústav FHS UHK kolokvium **Dějiny východních Čech do roku 1526**. Kolokvium navázalo na hodnocení výzkumného záměru „Východní Čechy v historických proměnách českých zemí“ z let 2000 – 2005 uskutečněné počátkem roku 2006. Úkolem kolokvia bylo posoudit připravený první svazek Dějin východních Čech od pravěku do roku 1526 (autorský kolektiv tvoří deset autorů převážně z Historického ústavu FHS UHK) v době, kdy je možno ještě zasáhnout do textu, a tak přihlídnout k připomínkám historické obce.

Kolokvia, které mělo pracovní charakter, se účastnilo na 30 historiků a archeologů, a to nejen z východních Čech, ale i z pražských historických pracovišť. Zahájil je vědecký redaktor celého díla doc. Ondřej Felcman. O koncepci a náplni prvního svazku informoval vedoucí redaktor autorského kolektivu tohoto svazku prof. František Musil. Hlavní náplní pak byla konkrétní diskuse nad „maketou“ úvodního svazku Dějin východních Čech, kterou účastníci kolokvia dostali s časovým předstihem.

Záměr vydat Dějiny východních Čech i připravený svazek byly hodnoceny účastníky kolokvia pozitivně. Odborná diskuse se zaměřila hlavně na rozdělení Dějin do jednotlivých svazků (kromě I. svazku budou následovat v příštích letech další tři: 1526–1792, 1792–1918, 1918–1992), dále na problém vymezení území východních Čech, vztah Kladska k východním Čechám a na otázku postavení řemesel a obchodu v městech regionu.

Po zhodnocení připomínek vzešlých z kolokvia a jejich zapracování do textu I. svazku Dějin, které nyní provádějí členové autorského kolektivu, by měl být tento svazek předán do tisku na jaře 2008.

František Musil, Historický ústav FHS UHK

Zkušenosti z české univerzity pomohou vylepšit Windows Server 2008

Fakulta informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové jako jediná v České republice testuje Windows Server 2008 s podporou Microsoftu.

Microsoft Windows Server 2008 se blíží svému dokončení. K úspěšné přípravě na vydání tohoto významného produktu přispěje svým dílem také Fakulta informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové, která se stala jedním z pouhých dvou set účastníků programu **Rapid Deployment** (Program rychlého nasazení) na světě. Fakulta informatiky a managementu UHK při žádosti o začlenění do programu uspěla jako jediná z celkem dvaceti zájemců z komerční i nekomerční sféry v České republice.

„Naše fakulta s Microsoftem dlouhodobě spolupracuje a vývoj Windows Serveru 2008 jsme průběžně sledovali, proto jsme se rozhodli přihlásit se do programu Rapid Deployment,“ říká děkan Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové doc. Josef Hynek. *„Věříme, že ze své účasti vytěžíme maximum znalostí, které pomohou našim studentům v jejich kariéře a které pozitivně ovlivní zkušenosti budoucích zákazníků s Windows Serverem 2008.“*

„Zpětná vazba zákazníků a zkušenosti z reálného prostředí jsou pro vývoj nových technologií a jejich efektivní využití nedocenitelné,“ vysvětluje Dalibor Lukeš, manažer divize Server Platform společnosti Microsoft. *„Účast FIM v projektu rychlého nasazení Windows Serveru 2008 nám poskytuje důležité informace, které našim zákazníkům v České republice mohou usnadnit přechod na novou generaci serverového operačního systému.“*

Rapid Deployment Program (Program rychlého nasazení) umožňuje vybraným zákazníkům Microsoftu rychle nasadit Windows Server 2008 v testovací verzi beta 3 ještě před jeho dokončením. Účastníkům programu Microsoft nabízí pomoc při implementaci nového systému prostřednictvím svých partnerů a konzultantů. Tato pomoc zahrnuje celou řadu služeb, školení a intenzivní technickou podporu.

Účastníci projektu Microsoftu poskytují své zkušenosti s využitím serverového operačního systému ve svém prostředí při řešení specifických situací. Fakulta informatiky a managementu UHK se při testování soustředí především na problematiku správy identit a přístupu k heterogenním datovým zdrojům, ale

stranou nezůstanou ani otázky ochrany dat, správy systémů v akademickém prostředí nebo vizualizace serverů.

Fakulta kladě velký důraz na rozvíjení úzkých vztahů s podniky a institucemi, čímž vytváří co možná nejlepší podmínky pro zaměstnávání svých absolventů.

Převzato od společnosti Microsoft

O výchově a volném čase

Ve dnech 21.–22. 6. 2007 se na Katedře sociální pedagogiky PdF UHK uskutečnila konference **O výchově a volném čase**. Toto setkání předních odborníků proběhlo již potřetí a stalo se tak etablovanou akcí sloužící k výměně zkušeností. Účastníci z České republiky, Francie a Slovenska v prvním dni diskutovali ve třech odborných sekcích. Druhý den se pak přesunuli do nízkoprahového zařízení Klídek občanského sdružení ProstorPro, kde proběhla diskuse o nových trendech v kontextu teorie. Příští ročník se přesouvá do Liberce a přední odborníci se vrátí do Hradce po dalších třech letech.

*Za organizační výbor konference Jan Sýkora,
Katedra sociální pedagogiky PdF UHK*

Bronzová medaile z XII. mezinárodního trienále tkaniny v Lodži pro pedagožky královéhradecké univerzity

Textilní artefakt Labyrint (2006) sester Zuzany a Marie Hromadových, odborných asistentek Katedry výtvarné kultury Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové, získal na prestižním XII. mezinárodním trienále tkaniny v Lodži (25. 5.–31. 10. 2007) cennou bronzovou medaili.

Lodžské trienále je v současné době pravděpodobně nejvýznamnějším periodickým mezinárodním výstavním projektem věnovaným textilnímu artefaktu. Letos zde představuje svoje práce 138 umělců z 50 zemí. Předcházejícího ročníku se zúčastnilo 150 výtvarníků z 51 států. Mezinárodní charakter mají i výstavní poroty. Letos ji tvořili odborníci z Japonska, USA, Norska, Kolumbie a Polska, kteří se rozhodli udělit zlatou medaili a velkou cenu trienále Włodzimierzu Cyganovi (Polsko), stříbrnou medaili Barbaře Graf (Rakousko) a Meggi Sandell (Švédsko) a medaili bronzovou kromě sester Hromadových (Slovensko) také Kari Steihaug (Norsko) a Andrzeju Banachowiczovi (Polsko). Pozoruhodným je ročník od ročníku narůstající počet akcí zahrnovaných pod hlavičku trienále, a to v řadě polských měst. Letošní trienále je významné i tím, že dvě z jeho akcí byly poprvé pořádány též mimo území Polska. Nejvíce podniků trienále se ovšem uskutečňuje přímo v Lodži. Patřila k nim i výstava Různé kořeny – stejná touha tvořit (21.–26. 5. 2007), uspořádaná v rámci projektu mezinárodních setkání mladých textilních výtvarníků, jíž se zúčastnili kromě studentů lodžské akademie také studenti Vysoké školy výtvarných umění v Bratislavě a Technické univerzity v Liberci.

Sestry Hromadovy se ve své pedagogické i tvůrčí činnosti zaměřují na autorskou textilií, na experiment, na zpracovávání netradičních materiálů netradičními technikami, na hledání nových forem umělecké textilní tvorby. Jejich

v Lodži oceněná práce (300 × 250 × 2 cm) byla vytvořena pojetím silikonového vlákna a lze ji považovat za úspěšnou reflexi, interpretaci odvěkého filozofického problému cesty za smyslem života, jeho naplnění...

Vlastimil Havlík, Textilní muzeum v České Skalici

DIÁŘ

Minulostí naší vysoké školy (1)

Na podzim roku 2009 si Univerzita Hradec Králové připomene 50 let své historie. Historie jediné původní vysoké školy – univerzity sídlící v bývalém věnném městě Hradec Králové. Zpravodaj tímto číslem zahajuje cyklus krátkých kapitol z minulosti, které čtenářům umožní nahlédnout do života naší instituce v uběhlém půlstoletí. Jednotlivé připravované články nemohou postihnout celou šíři dějinného a historického vývoje či okolností, které přispěly k utváření vysokoškolského vzdělávání; učitelů v první řadě, později i vysokoškoláků neučitelského zaměření. Jejich hlavním cílem je stručně přiblížit minulost a seznámit se zásadními body vývoje univerzity.

Září 1959 představuje počátek existence dnešní Univerzity Hradec Králové. Vývoj královéhradecké vysoké školy prošel několika fázemi a na jeho počátku stál Pedagogický institut v Hradci Králové. Ten sloužil, či spíše měl sloužit, ke zlepšení a kvalitnějšímu vzdělávání učitelů základních škol, a to formou vysokoškolského vzdělávání. Okolnosti mu nebyly nakloněny, neboť po pěti letech došlo ke zrušení pedagogických institutů. Z královéhradeckého institutu se v roce 1964 vytvořila Pedagogická fakulta v Hradci Králové jako vysoká škola. Ta se roku 1992 stala základem monofakultní Vysoké školy pedagogické v Hradci Králové, která se v roce 1993 rozšířila o Fakultu řízení a informačních technologií (od roku 2000 s názvem Fakulta informatiky a managementu). Rok 2000 přinesl změnu názvu z Vysoké školy pedagogické v Hradci Králové na Univerzitu Hradec Králové, kterou o pět let později doplnila Fakulta humanitních studií.

Od příštího vydání budete moci postupně sledovat proměny podoby naší vysoké školy od doby založení Pedagogického institutu v Hradci Králové. Archiv Univerzity Hradec Králové využívá k výzkumu dějin univerzity např. své vlastní fondy, dále archivní materiály zejména ze Státního oblastního archivu v Zámruku, z Národního archivu v Praze a v neposlední řadě realizuje vlastní sběr pramenů metodami tzv. Oral History. Univerzita Hradec Králové se v této souvislosti obrací na své zaměstnance, absolventy a veřejnost s prosbou o zapůjčení či darování fotografických snímků, které zachycují události z jejího života, či jiných dokumentů. Všechny takto získané prameny budou přínosem

pro fondy archivu univerzity a vybrané materiály budou použity do publikace připravované k vydání k padesátiletému výročí v roce 2009. Autoři vydávaného cyklu Minulostí naší vysoké školy uvítají jakékoliv podněty, informace a doporučení k dalším možným oblastem sběru pramenů.

Sylva Sklenářová, Archiv UHK

Z nejnovějších publikací našich učitelů

Ing. Vladimír Bureš, Ph.D., Katedra informačních technologií FIM UHK

Bureš, Vladimír. *Znalostní management a proces jeho zavádění: příručka pro praxi*. Praha: Grada Publishing, 2006, 216 stran, ISBN 978-80-247-1978-8.

Kniha vyšla v edici Management v informační společnosti. Je určena pro firemní manažery a studenty, kteří v ní naleznou ucelený pohled na znalostní management jako moderní manažerskou disciplínu. Po seznámení se s základními pojmy se čtenáři dozvědí praktické informace o znalostním managementu z různých úhlů pohledu (technologického, manažerského, organizačního, implementačního aj.) a o procesu zavádění znalostního managementu do firmy či jiné organizace. Publikace je ojedinelá tím, že obsahuje ucelený systémový, systematický a srozumitelný popis problematiky znalostního managementu včetně rozsáhlého přehledu a analýzy stávajících přístupů k zavádění znalostního managementu a detailního popisu jedné z existujících metodik, který není obsažen v žádné z existujících publikací zabývajících se znalostním managementem. Kniha je určena studentům ekonomicky a manažersky zaměřených studijních oborů a manažerům organizací, kterým může pomoci zorientovat se v problematice znalostního managementu a v možnostech jeho implementace do vlastní organizace.

doc. PhDr. Radek Fukala, Ph.D., Historický ústav FHS UHK

FUKALA, Radek. *Slezsko. Neznámá země Koruny české. Knižecí a stavovské Slezsko do roku 1740. České Budějovice – Hradec Králové: Bohumír NĚMEC-VEDUTA a Univerzita Hradec Králové, Fakulta humanitních studií, 2007, 344 stran, ISBN 978-80-86829-23-4.*

Slezsko je středoevropskou zemí tisícileté kultury. V současnosti se větší část světebného regionu nachází na území Polska a jeho menší část na půdě České republiky. Až do konce druhé světové války však toto rozsáhlé území Slezska patřilo k Německu. Regionální pestrost vytvořila ve středověku a v raném novověku ze slezských knížectví nejen exponovaná místa velmocenské politiky, ale také nedílnou součást evropského hospodářského, společenského, náboženského a kulturního systému. Kniha představuje první české pojednání o dějinách Slezska a díky desítkám vyobrazení, snímků, reprodukcí, map, rekonstrukcí a genealogických tabulkám může posloužit i široké veřejnosti jako klíč k poznání tohoto území.

Světový úspěch českých studentů

Vrcholná světová soutěž středoškolských studentů ve fyzice – **Mezinárodní fyzikální olympiáda (MFO)** – se letos konala ve dnech 12.–22. července v Íránské islámské republice ve městě Isfahán. Byl to již její 38. ročník (1. MFO se konala právě před 40 lety ve Varšavě, 3. MFO v roce 1969 v Brně a 10. MFO před 30 lety na Pedagogické fakultě v Hradci Králové; Československo bylo jedním ze tří zakládajících států této soutěže v roce 1967). Letošní soutěž proběhla v prostorách Isfahánské technické univerzity. Soutěže se zúčastnilo

Česká delegace na mezinárodní fyzikální olympiádě. Zleva: dr. Jan Kříž (pedagogický vedoucí), Marek Scholle (bronzová medaile), Pavel Motloch (zlatá medaile), Jakub Benda (stříbrná medaile), iránský průvodce delegace, Dalimil Mazáč (zlatá medaile), Lukáš Ledvína (bronzová medaile), prof. Bohumil Vybíral (vedoucí delegace)

celkem 327 studentů ze 73 států světa. Počet soutěžících z určitého státu byl podle statutu soutěže omezen na pět. Českou delegaci tvořilo pět studentů, které vyslalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na základě výsledků české Fyzikální olympiády v roce 2007: Pavel Motloch z Gymnázia P. Bezruče ve Frýdku – Místku, Jakub Benda z Gymnázia J. Nerudy v Praze 1, Marek Scholle z Gymnázia Pardubice, Dalimil Mazáč z Gymnázia J. Keplera v Praze 6 a Lukáš Ledvína z Prvního českého gymnázia v Karlových Varech. Vedoucími byli prof. Bohumil Vybíral a dr. Jan Kříž, oba z Univerzity Hradec Králové. Přípravu družstva na soutěž včetně závěrečného dvou týdnů soustředění organizovala Katedra fyziky a informatiky Pedagogické fakulty UHK pod vedením prof. Ivo Volfa.

Studenti řešili ve dvou půldenních pětihodinových cyklech jednak tři aktuální náročné teoretické problémy současné fyziky (rotující zákrutová dvojhvězda, aktivace airbagu při kolizi automobilu a proces vypařování černé díry ve vesmíru), jednak poměrně rozsáhlou experimentální úlohu, jejímž cílem bylo stanovení šířky zakázaného pásu energie a tloušťky polovodičové vrstvy. Organizátoři postavili pro každého soutěžícího samostatné a téměř identické experimentální pracoviště, a tak pro účely této soutěže muselo být pořízeno asi 350 poměrně složitých aparatur.

Čeští studenti dosáhli na této soutěži mimořádně významného úspěchu, když získali dvě zlaté medaile, jednu stříbrnou medaili a dvě bronzové medaile. Je to největší úspěch české reprezentace na této světové soutěži za dobu existence samostatné České republiky. Češi se v neoficiálním hodnocení účasti jednotlivých států dosaženými výsledky zařadili hned za současné velmoci v této oblasti: Čínu, Koreu, USA, Irán, Japonsko a Rusko. V rámci úspěšnosti zúčastněných 24 států Evropské unie jsou Češi společně s Francouzi a Němci dokonce na prvním místě. Tento výsledek lze tedy považovat za významný úspěch českého školství na mezinárodním poli, na němž se významně podílela i Pedagogická fakulta UHK. Zvláště úspěšným českým účastníkem byl Pavel Motloch, který vedle letošní zlaté získal na loňské olympiádě bronzovou a na předloňské stříbrnou medaili.

Bohumil Vybíral, Jan Kříž, Katedra fyziky a informatiky PdF UHK

Nové tituly nakladatelství Gaudeamus

MARTINÍK, Karel. *Výchova ke zdravému životnímu stylu IV. díl : Ovlivnění civilizačních nemocí výživou*. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 98 s. ISBN 978-80-7041-177-3.

NEUBAUER, Karel. *Logopedie*. 2. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 108 s. ISBN 978-80-7041-093-6.

JANIŠ, Kamil, ČÍŽKOVÁ, Šárka. *Slovník frekventovaných pojmů k rodinné a sexuální výchově*. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 60 s. ISBN 978-80-7041-153-7.

HÁLEK, Vítězslav. *Krizový management: Praktické příklady*. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 178 s. ISBN 978-80-7041-117-9.

ZELENKA, Josef. *Průvodce cestovního ruchu*. 3. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 115 s. ISBN 978-80-7041-189-6.

SMUTKOVÁ, Lucie. *Sociální práce s rodinou*. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 108 s. ISBN 978-80-7041-069-1.

HAMAN, Jaroslav, SKOPAL, Jiří. *Práce s dětským pěveckým sborem na prvním stupni základní školy*. 2. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 145 s. ISBN 978-80-7041-009-7.

Systémové pojetí kultury : *Sborník XXXIX. vědecké konference o systémovém inženýrství SI 2007*. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 340 s. ISBN 978-80-7041-213-8.

SEMRÁDOVÁ, Ilona. *Úvod do etiky*. 4. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 56 s. ISBN 978-80-7041-309-8.

JANIŠ, Kamil. *Obecná didaktika*. 3. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 109 s. ISBN 978-80-7041-297-8.

ONDRÁKOVÁ, Jana. *Zur Morphologie der deutschen Sprache : Teil III*. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 89 s. ISBN 978-80-7041-201-5.

DANEŠ, Jaroslav. *Kapitoly z dějin politického myšlení starověkého Řecka a Říma*. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, CD, ISBN 978-80-7041-992-2.

Postižený člověk v dějinách II : *Texty k dějinám speciálně pedagogické teorie a praxe. Vybrané příspěvky z konferencí Postižený člověk v proměnách času I a II*. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 107 s. editor Vojtko, Tibor, ISBN 978-80-7041-081-3.

Proceeding of the 8th International Conference on Technology in Mathematics Teaching. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 46 s. s přílohou CD, ISBN 978-80-7041-285-5.

Joint EUROPT – OMS Meeting 2007: 2nd Conference on Optimization Methods & Software and 6th EUROPT Workshop on Advances in Continuous Optimization. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007 182 s. ISBN 978-80-7041-345-6.

BÍLEK, Martin, ZEMANOVÁ, Monika. *Internet ve výuce chemie na základní škole*. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 199 s. ISBN 978-80-7041-237-4.

Plánované akce

17. října 2007 se uskuteční slavnostní imatrikulace studentů Fakulty informatiky a managementu UHK.

19. října 2007 se uskuteční slavnostní imatrikulace studentů, sponze absolventů a promoce docentů Fakulty humanitních studií UHK.

22. října 2007 se uskuteční imatrikulace studentů a promoce absolventů Pedagogické fakulty UHK.

UNIVERZITA
HRADEC KRÁLOVÉ

ZPRAVODAJ UHK – informační zpravodaj Univerzity Hradec Králové, vychází devětkrát ročně. Zapsán do evidence periodického tisku pod číslem MK ČR E 15365. Toto číslo vyšlo 21. září 2007. Elektronické vydání a archiv starších čísel na adrese: www.uhk.cz/uhk/zpravodaj.

Uzávěrka příštího čísla je 5. října 2007 ve 12.00 hod. Příspěvky zasílejte elektronickou poštou členům redakční rady.

Redakční rada: Mgr. Ondřej Tikovský (šéfredaktor), doc. PhDr. Iva Jedličková, CSc., RNDr. Petra Poullová, Ph.D., PhDr. Jana Ondráková, Ph.D., Ing. Petr Exner, doc. PhDr. Vladimír Koblížek, Ph.D., Mgr. Václav Víška, Ph.D. Redakční rada si vyhrazuje právo na krácení příspěvků.

Fotografie: archiv Zpravodaje UHK